

ήθικης, ἀλλ' ἡ ὁποία ἐπὶ τέλους πίπτει καὶ αὐτὴ θύμα τοῦ περιβάλλοντος. Τὸ ἔργον ἤρθε εἰς πλείστους, μολοντοὶ ὑπόθεσις δὲν εἶνε πρωτότυπος, οὔτε οἱ χαρακτήρες ἐπαρκῶς ψυχολογημένοι, διότι ὁ συγγραφεὺς ἀποφεύγει τὴν ἐπεισοδιακὴν δράσιν τῶν προσώπων στηριζόμενος μᾶλλον εἰς τὴν νοημοσύνην τοῦ κοινοῦ ὅπως ἐννοήσῃ ὅσα ἀπροσώπωνται. Ὑπάρχουν σκηναὶ ἐνδιαφέροντος, ἰδίως εἰς τὴν β' πράξιν, ὡς καὶ διδάγματα διὰ τὰς οἰκογενεῖας ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι χάριν ἐφημέσου ἐπιδείξεως κλονίζουσιν τὰ θεμέλια τοῦ οἴκου τῶν. Ἡ καταστροφὴ ἐπανέρχεται τραγὰ καὶ οὕτως εἰπεῖν ἐν συρροῇ, ὅχι ἀνταξία τῆς ἐν συνόλῳ δράσεως.

*

Ὁ κ. Δεληκατερίνης ἐμαστίλωσε τοὺς μετανάστες, οἱ ὁποῖοι «Διὰ τὸ Χρῆμα» ἐγκαταλείπουν τὰς οἰκογενεῖας τῶν, αἵτινες οὕτω καταστρέφονται. Μίαν τοιαύτην παρουσιάζει με πολλὴν δύναμιν ὀλίγον ὁ τέχονσαν τῆς στυγνότητος. Ὅταν μετὰ πολυτελῆ ἀπουσίαν ἐπανέρχεται ὁ μετανάστης συλλέγει ἐρεῖπια. Ὁ ἰδιοκτήτης τῆς οἰκίας ἐξῶνει τὴν οἰκογενεῖάν του, τὸ παιδί του ἀποθνήσκει, ἡ ἀδελφὴ του ἐγγινεν εἰς αἰσθῆσις καὶ ἡ γυναῖκά του κλονίζεται νὰ πέσῃ εἰς τὰ δίκτυα τὰ ὁποῖα ἐπιτηδεύουσιν στήνουν οἱ ἐπιβουλευόμενοι τὴν τιμὴν τῆς. Ἡ πεῖνα τοὺς ἔχει ἐρημάξῃ ὅλους. Αἱ σκηναὶ εἶνε γραμμέναι μὲ ὦμὴν δύναμιν. Ὑπάρχουν στιγμαὶ καθ' ἃς ἀγανακτεῖται καὶ πνίγεται ἡ αἰσθητικὴ πλὴν ἀντίληψις, διὰ νὰ κυριαρχήσῃ ἡ δόνησις τῶν νευρῶν. Ὁ σκοπὸς δι' ὃν ἐγράφη τὸ ὅραμα, ἐθνικῆς σημασίας, δικαιολογεῖ τὴν παράστασιν αὐτοῦ.

*

Με τὸν συμβολικὸν τίτλον «Ὑπεράνω τοῦ κόσμου τούτου» ὁ συνάδελφος κ. Βῶκος ἐδίδασκε τὴν θεωρίαν—ἣτις ὑπάρχει βεβαιότης νὰ μένῃ θεωρία πάντοτε—ὅτι ὁ γάμος πρέπει νὰ υποχωρῇ πρὸ τοῦ ἔρωτος. Εἰς ζωγράφος ἀγαπᾷ μίαν ὑπανδρευμένην καὶ ἀνταγαπᾶται. Ἀλλὰ δὲν τοῦ ἀρκεῖ αὐτό διὰ νὰ εἶνε ἡ εὐτυχία του πλήρης, πρέπει νὰ τὴν ἔχει ὡς σύζυγον. Καὶ μὲ ὄφρος ἱταμώτατον ἀποκαλύπτει εἰς τὸν κατάπληκτον ἀλλ' ἀσθενὸς χαρακτήρος σύζυγον ὅτι ἀγαπᾷ τὴ γυναῖκά του καὶ ἀπατεῖ παρ' αὐτοῦ νὰ τοῦ τὴν παραδώσῃ. Ὁ σύζυγος ὅστις ἀγαπᾷ καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ τὸν φίλον του κλαίει μὲ πολλὴν γυναικεῖαν εὐαισθησίαν, δτε ἡ σύζυγος ταλαντευομένη μεταξὺ καθήκοντος καὶ αἰσθήματος ἀγαπᾷ καὶ σύζυγον καὶ ἐραστὴν, αὐτοκτονεῖ, τὴν μιμνᾷ δὲ ὁ ἐραστὴς, ἵνα συναντηθῶσιν ὑπεράνω τοῦ κόσμου τούτου. Ἡ βῆσις τοῦ ἔργου εἶνε ἀντικοινωνικὴ ἀναγομένη μᾶλλον εἰς τὰς φαντασιοπληξίας τῆς ποιήσεως. Ἀνατέμνεται ἐν τοῖτοις μετὰ δεξιότητος ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ εἰς τὰς ἀδυναμίας τῆς εἰς σκηνὰς τινὰς ὁ συγγραφεὺς ἀνεδείχθη βαθὺς ψυχολόγος.

*

Ὁ «Ξένος» τοῦ κ. Ποριώτου εἶνε κωμωδία.. σοβαρά. Δεπτῇ, μὲ καλῶς διαγεγραμένους χαρακτήρας, κομικὰς σκηνὰς ἀρτυμένας δι' εὐφυολογίων ἀβιάσεων. Τὸ τέλος εἶνε παρατεταμένον, κουραστικόν, ὁ συγγραφεὺς δὲ ὑπέρχμαχος τοῦ γάμου, διευκολύνει τρία συνοικεῖα ταυτοχρόνως.

Ἐκ τῶν ξένων κωμωδιῶν ἤρθε πολλὴ ἡ νεωτέστη φάσμα τοῦ Φεῦδῳ (τοῦ συγγραφέως τῆς «Κυρίας τοῦ Μαξίμου»), τὸ «Καθίσιο τοῦ μπεμπέ». Ἡ κ. Κυβέλη ἐπέθετο θαυμάσια, μὲ πολλὴν ζωηρότητα.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Γυναικεῖα νίκη

Ἡ γνωστὴ διὰ τὰ συγγράμματα καὶ μυθιστορήματα τῆς Ἰσπανίς κόμισσα Αἰμιλία Πάρδο Βατσάν. ἣτις ἀνέκαθεν ἐργάζεται ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν τάξεων, διωριστὴ σύμβουλος τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐν Ἰσπανίᾳ.

Ὁ διορισμὸς αὐτὸς δὲν πρέπει βεβαίως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ μεγάλου γυναικείου ἀγῶνος, ὅστις διεξάγεται καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ δι' εἰς μίαν χώραν, ὅπου ἡ ἀνδρική, πρὸ πάντων ἑμῶς ἡ γυναικεῖα μόρφωσις, εἶνε τόσοσιν παρημελημένη.

Ἡ πρόσληψις τῆς κομίσσης Βατσάν ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ἰσπανικῆς Κυβερνήσεως, νὰ χρησιμοποίησιν πρὸς τὸ καλὸν τῆς πατρίδος ἕνα τόσο ὅγιος καὶ δυνατόν πνεῦμα.

*

Ἀγνωστοὶ προσωπικότητες.

Εἰς μίαν αἰθούσαν τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου εὐρίσκοντα φῶδην-μύδην εἰς τὰς γωνίας ὑπὲρ τὰ τριάντα ἀγάλματα, προτομαὶ καὶ συμπλέγματα ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι φαίνεται, ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν ὑπῆρξαν κατ', ἀλλ' ἡ ἱστορία ἐληφθόνισεν νὰ τοὺς ἀναγράψῃ εἰς τὰς δέλτους τῆς.

Ἡ πληθώρα αὐτῇ τῶν ἀγνώστων ἐνδόξων—ἡ δόξα τῶν ὁποίων ἄλλως τε, εἶνε ἀρκετὰ ἀμφοσθητήσιμος,—ἤρχισεν ν' ἐνησυχῇ εἰς μέγαν βαθμὴν τὰς Γαλλικὰς ἀρχάς. Τί θὰ γίνοντο τόσα μάρμαρα; Καὶ θὰ ἄρκοῦν εἰς τὸ μέλλον αἱ ἀποθῆκαι τῆς παρακρατήσεως τοῦ Ἰνστιτούτου, διὰ τὴν καταπληκτικὴν αὐτὴν ὑπερπαραγωγὴν ἐνδόξων ἀνδρῶν;

Τὸ πρόβλημα τοῦτο ἀπασχολεῖ σοβαρώτατα ἰδίως τοὺς περιφήμους ἀθανάτους τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, οἱ ὁποῖοι ὥρισαν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ προσπαθῇ νὰ

πιστοποιήσῃ τὴν ταυτότητα τῶν ἐκ μαρμάρου μεγάλων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὰς κενὰς τῶν κόγχας παρατηροῦν ἀπὸ τὸ ἄγνωστον τοῦ παρελθόντος τοὺς σημερινούς Ἀκαδημαϊκοὺς καὶ σιωποῦν.

Κάποιοι χαριτολόγοι «ἀθάνατος» ἐπρότεινε νὰ κτισθῇ δευτέρον Πάνθεον διὰ τοὺς ἀγνώστους μεγάλους ἀνδρας!

*

Ἐν μνημείῳ.

Εἰς τὸ Παρίσι θὰ ἐγεγῆν μνημεῖον εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς παραδοξότερους καὶ ὀλίγον τι μυθικοὺς συγγραφεῖς τῆς Γαλλίας, τὸν Βυλλιέ ντε-λ' Αντάν, τὸν ἀλλοκότως ζήσαντα εὐγενὴ ἀπόγονον τῶν ἱπποτῶν τῆς Μάλτας, ὁ ὁποῖος μίαν ἡμέραν παρουσιάσθη εἰς τὸν Ναπολέοντα τὸν Γον καὶ τοῦ ἐξήτησε τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ παράδοξος αὐτὸς ποῦ ἔγραψεν ἰδιαιτέρως ὥραϊας σελίδας, εἶχε χοιτεῦσαι ὡς φίλος καὶ ὁμοτράπεζος τοὺς μεγαλητέρους ἀνδρας τῆς ἐποχῆς του μέχρι καὶ τοῦ Βάγνερ καὶ τοῦ λόρδου Σκλισβουρῦ. Εἰς τὴν Γαλλικὴν ἐκδῆσιν τοῦ 1867 παρέθεσε γένημα ντυμένους ὡς Ἀμλέτος πρίγκηψ τῆς Δανίας. Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Λαβεράν τὸν περιγράφει ὁμιλοῦντα εἰς κύκλον φίλων ὡς ἐξῆς.

«Τὸν ἀκούομεν νὰ ξετυλίγῃ, νὰ μιμνᾷται, νὰ λέγει τὰς καταπληκτικὰς του ἱστορίας, τὰς ὥραϊας του χιμαιράς, τὰ μεγάλα σχέδια τῶν ποιημάτων ποῦ θὰ ἔγραφε, τὰς κολοσσιαίας του φιλολογικὰς ἐπιχειρήσεις, καὶ μᾶς ἐπνίγειν ὁ τρόμος εἰς τὴν ἰδέαν ὅλων αὐτῶν τῶν ἰδεῶν, εἰς τὴν σκέψιν ὅλων αὐτῶν τῶν σκέψεων, αἱ ὁποῖαι, στιγμιαίως, κατὰ ἑκατομμύρια, μεγαλειώδεις, ὑπέροχοι, φαιδραὶ, τρομεραὶ, ἔβραζαν, ἐκόχλαζαν, συνεκρούοντο καὶ ἐσχηματίζοντο ἀρχιτεκτονικὰ τέρατα εἰς κατακόμβας, εἰς κρύπτας, εἰς φυλακὰς, εἰς Βαγενρικά δάση καὶ εἰς Δαντικοὺς κύκλους.»